Vlaams Parlement

1615 (2017-2018) – Nr. 1
ingediend op 6 juni 2018 (2017-2018)

Voorstel van resolutie

van Joris Vandenbroucke, Bruno Tobback, Johan Danen en Ingrid Pira

betreffende het verduurzamen van buitenlandse dienstverplaatsingen bij de Vlaamse overheid naar analogie van de dienstverplaatsingen bij het Vlaams Parlement

verzendcode: BIN

TOELICHTING

Op 20 februari 2018 heeft de commissie Bestuurszaken het voorstel van resolutie[1] van Joris Vandenbroucke, Bruno Tobback en Johan Danen betreffende het verduurzamen van buitenlandse dienstverplaatsingen bij de Vlaamse overheid (*Parl.St*. Vl.Parl. 2017-18, nr. 1315/1) verworpen. In dat voorstel van resolutie werd onder meer voorgesteld om niet meer te vliegen naar bestemmingen die op minder dan zes uur bereikbaar zijn met de trein. Het argument is dat Vlaamse ministers, personeelsleden van ministeriële kabinetten en Vlaamse ambtenaren zeer vaak internationale reizen maken en dat ze daarvoor soms het vliegtuig nemen naar bestemmingen die vlot bereikbaar zijn met de trein, terwijl de negatieve klimaatimpact van een vliegreis tot twintig keer hoger ligt. Andere argumenten zijn de ambities in de kamerbreed goedgekeurde resolutie voor een sterk Vlaams klimaatbeleid (*Parl.St.* Vl.Parl. 2016-17, nr. 992) en de voorbeeldrol van de Vlaamse overheid om duurzaamheid in de eigen werking in te voeren.

De globale context en de aangehaalde redenen voor dit voorstel, die zijn opgenomen in de toelichting bij resolutie 1315/1, blijven actueel en gelden ook voor dit voorstel van resolutie. Daar kan nog aan toegevoegd worden dat ook recentere gegevens over de vervoerskeuze voor internationale dienstreizen bij de Vlaamse overheid de behoefte aan een duurzaamheidskader opnieuw aantonen.

Uit het antwoord van minister-president Geert Bourgeois op schriftelijke vraag nr. 160 van Joris Vandenbroucke van 27 februari 2018 blijkt dat de Vlaamse overheid in 2017 in totaal 1427 keer van het vliegtuig gebruik heeft gemaakt voor een (buitenlandse) dienstverplaatsing. Bijna zes keer per werkdag stapt er iemand van de Vlaamse overheid op een vliegtuig. Net zoals in 2016, waarvan de gegevens terug te vinden zijn in de toelichting bij de hierboven vermelde resolutie, werden in 2017 bestemmingen aangevlogen die op minder dan zes uur probleemloos met de trein bereikbaar zijn. Het gaat onder meer om Genève, Frankfurt, Keulen, Londen, Montpellier, Lyon, Straatsburg en Amsterdam.

Ondertussen is het debat over het verduurzamen van internationale verplaatsingen niet stilgevallen, en zeker niet bij het Vlaams Parlement zelf, waar naar aanleiding van een discussie over de vervoerskeuze voor een studiereis van de commissie Bestuurszaken naar Bordeaux, fractievoorzitters Bart Somers (Open Vld), Joris Vandenbroucke (sp.a) en Björn Rzoska (Groen) gevraagd hebben om deze problematiek te agenderen op het Uitgebreid Bureau. De problematiek is er aan bod gekomen op maandag 4 juni 2018.[2] In de besproken nota werd onder meer verwezen naar de eerdere resolutie van de indieners en naar diverse buitenlandse voorbeelden.

Het Uitgebreid Bureau besliste unaniem om het algemeen reglement betreffende zendingen naar het buitenland te wijzigen door duurzaamheid als criterium op te nemen voor het bepalen van het vervoermiddel voor buitenlandse zendingen, naar het model van de Tweede Kamer in Nederland.

Artikel 1, a) en b), van het Nederlandse reglement Reisregeling buitenland stipuleert het volgende: "Een dienstreis waarvan de afstand meer dan 500 kilometer bedraagt of de reistijd per trein meer dan zes uur bedraagt wordt per vliegtuig afgelegd. Een dienstreis met een kleinere afstand of kortere reistijd waarbij het reizen per trein zo ondoelmatig is dat het bevoegd gezag dit onredelijk bezwarend acht, wordt per vliegtuig afgelegd indien dat wel doelmatig is.". Concreet komt het erop neer dat de trein de voorkeur krijgt op het vliegtuig als een buitenlandse bestemming op een afstand van hoogstens 500 kilometer ligt of binnen zes uur met de trein te bereiken is.

[1] https://www.vlaamsparlement.be/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1202263

[2] Nota van de directieraad aan het Uitgebreid Bureau nr AI²/Ida/mvm/180514.001, 14 mei 2018.

Gelet op de unanimiteit waarop die werkwijze kon rekenen in het Uitgebreid Bureau, de werkbare, praktische toepassing ervan in Nederland en de voorbeeldrol van de Vlaamse overheid, stellen de indieners voor om het criterium duurzaamheid op dezelfde manier toe te passen voor het bepalen van het vervoermiddel voor buitenlandse zendingen bij de Vlaamse overheid.

Joris VANDENBROUCKE
Bruno TOBBACK
Johan DANEN
Ingrid PIRA

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– overwegende dat:
  1° de luchtvaartsector verantwoordelijk is voor 4,9 procent van de door de mens veroorzaakte klimaatverandering en de uitstoot door de luchtvaart in de afgelopen twintig jaar meer dan verdubbeld is;
  2° de luchtvaart op dit moment voor korte- en langeafstandsvluchten respectievelijk maar 8 procent en 2 procent van haar externe kosten internaliseert;
  3° de luchtvaart tot nog toe grotendeels werd ontzien in zowel de Europese als internationale engagementen over de reductie van de CO_2-uitstoot;
  4° de negatieve klimaatimpact van een vliegreis tot twintig keer groter is dan die van een treinreis naar dezelfde bestemming;
  5° de Vlaamse overheid met een gemiddelde van bijna zes vluchten per werkdag, relatief vaak gebruikmaakt van het vliegtuig voor buitenlandse dienstreizen;
  6° de Vlaamse overheid daarbij ook regelmatig het vliegtuig kiest voor bestemmingen die perfect met de (hogesnelheids)trein bereikbaar zijn;
  7° duurzaamheid geen vast deel uitmaakt van het afwegingskader dat is opgenomen in omzendbrief DVO/BZ/P&O/2009/12 van 22 december 2009 betreffende de vergoedingen voor buitenlandse dienstreizen, en dat de meest verantwoorde vervoersmodus moet bepalen;
  8° in het Actieplan Mobiliteit van de Vlaamse Regering staat dat de Vlaamse overheid in haar mobiliteitsgedrag wil kiezen voor het meest duurzame vervoermiddel en ze verplaatsingen ook wil voorkomen door zich anders te organiseren, maar dat buitenlandse dienstreizen met de trein of het vliegtuig buiten de reikwijdte van dat actieplan vallen en een mogelijke uitbreiding pas na 2020 is gepland;
  9° de Vlaamse Klimaatresolutie de meerwaarde van het opnemen van een internationale voortrekkersrol benadrukt en de Vlaamse overheid met haar klimaatplan ambieert om ook zelf een voorbeeldrol te vervullen;
  10° het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement naar aanleiding van de vraag van drie fractievoorzitters unaniem heeft beslist om, naar analogie van het reglement voor buitenlandse verplaatsingen van de Tweede Kamer in Nederland, de voorkeur te geven aan de trein voor dienstreizen waarvan de afstand 500 kilometer of minder bedraagt, of waarvoor de reistijd met de trein zes uur of minder bedraagt;

– vraagt de Vlaamse Regering om bij alle entiteiten van de Vlaamse overheid duurzaamheid op te nemen als criterium voor het bepalen van het vervoermiddel voor buitenlandse zendingen, waarbij de trein de voorkeur krijgt boven het vliegtuig voor bestemmingen die op een afstand van 500 kilometer of minder liggen, of die binnen zes uur of minder met de trein bereikbaar zijn.

Joris VANDENBROUCKE
Bruno TOBBACK
Johan DANEN
Ingrid PIRA